

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๐/๒๕๕๖

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตาม มาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ยื่นคำร้องลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสามารถใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัย บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ในกรณีที่ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๘ หรือไม่ สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ ดังนี้

ประเด็นที่ผู้ร้องได้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสืบเนื่องจาก นายการุณ ไสงาม สมาชิกวุฒิสภา ได้ยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ขอให้ผู้ร้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ สรุปประเด็นตามหนังสือร้องเรียนได้ ดังนี้

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่ ไม่มีประธานวุฒิสภาหรือประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธาน วุฒิสภาสองคนให้รองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา ถ้าทั้งประธาน วุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคนหนึ่ง ไม่มีหรือไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน วุฒิสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา”

นายการุณ ไสงาม เห็นว่า ข้อความดังกล่าว เป็นข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยอ้างว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๓ วรรคแรก บัญญัติว่า “ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภานั้นๆ ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับ รองประธานมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธาน ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้” นอกจากนั้น นายการุณ ไสงาม ยังอธิบายด้วยว่า ตามบทบัญญัติ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๓ วรรคแรก นี้ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานวุฒิสภา มีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานมอบหมายและ

๑. ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือ
๒. ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เพียงการมีประธานแต่ประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เท่านั้น มิได้บัญญัติไปถึงกรณีที่ไม่มีประธาน จึงทำให้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง ที่บัญญัติข้อความเกินเลยไปถึง “ในกรณีที่ไม่มีประธานวุฒิสภา หรือ..... “.....” ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งไม่มีหรือ.....” เป็นการบัญญัติที่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเท่ากับเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยวิธีการบัญญัติไว้ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ดังนั้น ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๑ วรรคสอง คงบัญญัติได้เพียง “เมื่อประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานวุฒิสภาสองคนให้รองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานวุฒิสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา” เท่านั้น จึงจะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๓

ผู้ร้องได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่า ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติคำว่า “กรณีที่ไม่มีประธาน” เข้าไปด้วยนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานการประชุมของวุฒิสภาให้ดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัดหรือดำเนินไปได้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยที่คำว่าไม่มีประธานจะปรากฏข้อเท็จจริงได้ในกรณีที่ประธานต้องพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด เช่น ตาย ลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง ฯลฯ คำว่า ไม่มีประธาน ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินการของสภา กลับทำให้กิจการของสภาดำเนินการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเห็นว่าการบัญญัติข้อความดังกล่าวเป็นการขยายข้อความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ ให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น มิใช่เป็นการบัญญัติเนื้อหาสาระเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติไว้แต่อย่างใด ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ ก็ได้บัญญัติถึงกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาเหมือนกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง ดังนั้น ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และผู้ร้องได้วินิจฉัย

ไม่ส่งเรื่องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

โดยสรุป ผู้ร้องเห็นว่า เป็นดุลพินิจที่ผู้ร้องจะถ่วงรอนึ่งเรื่องว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ถ้าหากผู้ร้องเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็จะพิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง พิจารณาวินิจฉัย ถ้าหากเป็นเรื่องที่ผู้ร้องเห็นว่า ไม่มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก็จะไม่ส่งเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง

นายการุณ ไสงาม ได้ยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้แย้งว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจที่จะวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยดังกล่าว เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่ผู้ร้องเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และไม่ส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย จึงมีปัญหากับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ดังนั้น ความเห็นที่แตกต่างกันดังกล่าว จึงนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งกันในประเด็นเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ กับสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสังกัดวุฒิสภา ในฐานะผู้แทนประชาชนให้ทำหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้น เพื่อให้การต่างๆ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จึงสมควรที่จะมีการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว ให้เป็นที่ยุติโดยการวินิจฉัยปัญหานี้จะเป็นการตีความบทบัญญัติมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญโดยตรง และผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นบรรทัดฐานให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไป

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ว่า ตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ร้องสามารถใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ ได้มีมติรับคำร้องของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เนื่องจากได้มีปัญหเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเกิดขึ้นแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจที่จะรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ จึงมีประเด็นที่จำต้องวินิจฉัยต่อไปเพียงว่า ตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สามารถใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด ตามมาตรา ๑๖ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....

จึงเห็นได้ว่า เมื่อแปลความในทางกลับกันก็มีความหมายว่า ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด...ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก็ไม่จำเป็นต้องเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....

หรือในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่เห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใด.....มีปัญหเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก็ไม่จำเป็นต้องเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....

นั่นคือหมายความว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ (๑) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ ก่อนที่จะเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองได้

ในทางกลับกัน หากตีความว่าผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่มีอำนาจใช้ดุลพินิจในกรณีดังกล่าวได้ น่าจะเป็นการตีความที่ขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ ถึง ๒ ประการ คือ ประการแรก จะทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาในฐานะคล้ายบุรุษไปรษณีย์ที่มีหน้าที่เพียงส่งคำร้องเรียนที่บุคคลต่าง ๆ เสนอมา ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเท่านั้น แทนที่จะทำหน้าที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจหน้าที่ กลั่นกรองคำร้องเรียนเสียก่อนว่ากรณีนั้น ๆ มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ ประการที่สอง จะทำให้บุคคลต่าง ๆ สามารถยื่นคำร้องผ่านผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้ โดยตรงนั่นเอง ซึ่งมีไม่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญปัจจุบันอย่างแน่นอน

ดังนั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่าเมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ ในการพิจารณาว่า การกระทำใดของบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย รัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ย่อมมีอำนาจที่จะตีความหรือพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวได้ เพราะเป็นการวินิจฉัยเพื่อปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

นอกจากนั้น ในเรื่องดังกล่าวนี้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะยกเทียบเคียงได้ ดังนี้

คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัย ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยมีประเด็นต้องพิจารณาตามคำร้อง ข้อหนึ่งว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ซึ่งเป็นถ้อยคำใน บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ โดยศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติดังกล่าวแต่เมื่อพระราชบัญญัตินั้น บัญญัติในมาตรา ๘๗ ว่า “บุคคลซึ่งจะมีสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ “การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) อันเป็นลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่ง ของบุคคล ที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ (๔) จึงเป็นการวินิจฉัย ถ้อยคำในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมมีอำนาจวินิจฉัยได้...

คำวินิจฉัย

ดังนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผู้ร้อง ในฐานะที่เป็นองค์กร ที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่และใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ถูก นายการุณ

ใสงาม สมาชิกวุฒิสภาซึ่งสังกัดวุฒิสภา ในฐานะที่เป็นผู้แทนประชาชนให้ทำหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แย้งว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่มีอำนาจที่จะวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงเป็นการโต้แย้งอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องในฐานะองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงมีอำนาจที่จะใช้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยได้ และอาศัยเหตุผลของหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ว่า ผู้ใดจะต้องใช้กฎหมาย ผู้นั้นก็ต้องตีความ ในกฎหมายนั้น

พิจารณากรณีตามคำร้องแล้ว จึงวินิจฉัยว่า ผู้ร้องสามารถใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ในกรณีที่มีปัญหา เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ โดยหากเรื่องใดผู้ร้องเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับ ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็จะเสนอเรื่องพร้อมกับความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองได้ และหากผู้ร้องเห็นว่า เรื่องใดไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็สามารถที่จะยุติการพิจารณา และไม่เสนอเรื่องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองได้เช่นกัน

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ